

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
Факультет психології, комунікацій та перекладу
Кафедра української мови, історії та інформаційної діяльності
Кафедра журналістики; реклами та зв'язків з громадськістю

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана

Наталія МЕЛЬНИК
2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Академічна та публічна комунікація українською мовою»

Для освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за всіма спеціальностями

Форма здобуття освіти	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1 (2)	90/3	-	54	-	36	-	-	Диф.залік
Заочна	1 (2)	90 / 3	-	10	-	80	2 К .р-2с	-	Диф. залік

Індекс: НБ – Нф – Нсп./25 – 1.6

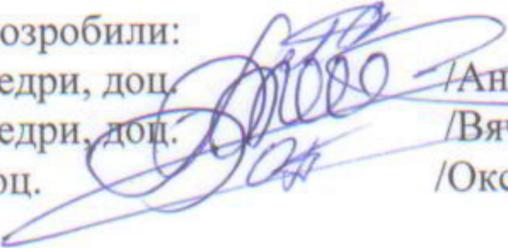
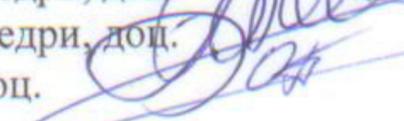
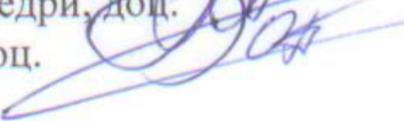
КАІ РП (12.01.01)–01–2025

КАІ РП (12.14.01)–01–2025

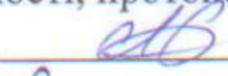
 КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ	Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»	Шифр документа	КАІ РП 12.01.01 –01–2025 РП 12.14.01 –01–2025
		Стор. 2 із 18	

Робочу програму навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою» розроблено на основі Національної рамки кваліфікацій (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 519), стандартів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 27.11.2019 з приводу гуманітарної складової освітнього процесу, дотримання мовного законодавства та інших законів України, освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Державному університеті «Київський авіаційний інститут», навчальних та робочих навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра за денною формою навчання, відповідних нормативних документів.

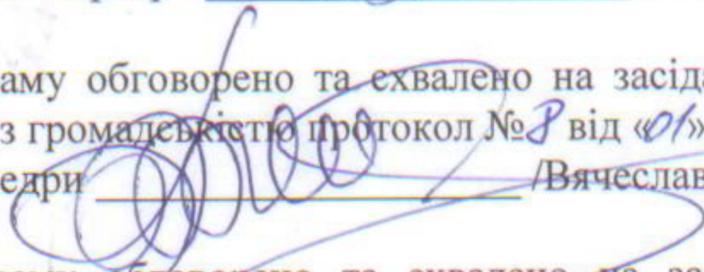
Робочу програму розробили:

в.о. завідувача кафедри, доц. /Анастасія СІБРУК/
в.о. завідувача кафедри, доц. /Вячеслав ВАСИЛЬЧЕНКО/
доцент кафедри, доц. /Оксана ПРИХОДЬКО/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри української мови, історії та інформаційної діяльності, протокол № 9 від «29» 01 2025 р.

В.о.завідувача кафедри /Анастасія СІБРУК/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю протокол № 8 від «01» 09 2025 р.

Завідувач кафедри /Вячеслав ВАСИЛЬЧЕНКО/

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету психології, комунікацій та перекладу, протокол № 7 від «02» 09 2025 р.

Голова НМРР /Анжеліка КОКАРЄВА/

Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою» погоджена гарантими освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема щодо місця, мети, завдань та змісту цієї навчальної дисципліни для досягнення цілей та програмних результатів навчання, а також здобуття компетентностей, передбачених цими освітньо-професійними програмами, в контексті формування світоглядних і громадянських якостей здобувачів вищої освіти, їхніх морально-етичних цінностей та їхньої загальнокультурної підготовки, формування у них методологічних основ для подальшого критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та навчання.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	6
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	7
2. Програма навчальної дисципліни	7
2.1. Зміст навчальної дисципліни	7
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	8 11
2.3. Тематичний план	11
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)*.....	12
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	12 12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	12 15
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь	16

	Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»	Шифр документа	КАІ РП 12.01.01 –01–2025 РП 12.14.01 –01–2025
		Стор. 4 із 22	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених наказом ректора від ____ № ____ /од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Академічна та публічна комунікація українською мовою» входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх галузей знань та спеціальностей. Навчальна дисципліна «Академічна та публічна комунікація українською мовою» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують мовно-мовленнєву компетентність фахівця будь-якої галузі.

Метою навчальної дисципліни є формування комунікативної компетенції здобувачів вищої освіти; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері; практичне оволодіння основами академічного письма, офіційно-ділового, наукового та розмовного стилів української мови; підготовка фахівця, що є гармонійно розвиненою особистістю, здатною ефективно вирішувати професійні завдання за допомогою набутих лінгвістичних знань і комунікативних навичок.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- розвиток навичок організації ефективних форм індивідуальних і групових комунікацій.
- розширити й поглибити базові знання з української мови як мови професійного спілкування;
- опанувати теоретичні засади культури ділового мовлення, сформувані практичні навички грамотного спілкування у сфері професійної комунікації;
- засвоїти відомості про призначення і структуру сучасних ділових паперів, їх реквізити, правила оформлення.
- ознайомити з практичними прийомами організації ефективного публічного мовлення й можливостями їхнього застосування в професійній діяльності;

- відпрацювати навички полемічної майстерності у публічних дискусіях, дебатах, презентаціях;
- виробити вміння системно аналізувати весь комунікативний процес (рефлексія);
- виховувати потребу вдосконалювати власне монологічне та діалогічне мовлення;
- зміцнювати повагу до державної мови.

Програма погоджена гарантами освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема, щодо місця, мети, завдань та змісту навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою» для досягнення цілей та програмних результатів навчання, а також здобуття компетентностей, передбачених цими освітньо-професійними програмами, у контексті формування навичок вільного володіння державною мовою в професійній діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

До основних результатів навчання, які разом з іншими освітніми компонентами кожної освітньо-професійної програми дозволяє досягти навчальна дисципліна та які прямо чи опосередковано корелюються із зазначеними вище загальними компетентностями, а також є характерними для стандартів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за усіма спеціальностями, належать такі знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності та інші особисті якості:

- спілкуватись з професійних питань, включаючи усну та письмову комунікацію державною мовою та однією з поширених європейських мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською);
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;
- застосовувати міжособистісні навички для взаємодії з іншими людьми та залучення їх до командної роботи;
- толерантно сприймати та застосовувати етичні норми поведінки відносно інших людей;
- знаходити, оцінювати і використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання професійних завдань, включаючи відтворення інформації через електронний пошук;
- здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

Навчальна дисципліна «Академічна та публічна комунікація українською мовою» разом з іншими освітніми компонентами кожної освітньо-професійної програми, де вона викладається, дозволяє досягати визначених освітньо-професійною програмою програмних результатів навчання, що насамперед корелюються із досягненням загальних компетентностей – універсальних компетентностей, що не залежать від предметної галузі, але важливих для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку.

До таких загальних компетентностей, які прямо чи опосередковано пов'язані з загальними компетентностями, передбаченими кожною освітньо-професійною програмою, належать, зокрема, найбільш актуальні для кожної спеціальності загальні компетентності з Проєкту Європейського Союзу «Тюнінг – Гармонізація освітніх структур в Європі», зазначені в наказі Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584) та стандартах вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- *здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;*
- *здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;*
- *здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;*
- *здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;*
- *здатність проводити дослідження на відповідному рівні;*
- *здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;*
- *здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;*
- *здатність працювати в команді;*
- *здатність до міжособистісної взаємодії;*
- *здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);*

Здобувач після завершення курсу повинен вміти:

- *підготувати та виголосити промову чи презентацію українською мовою;*
- *користуватися технікою усного мовлення (голос, темп, дикція, інтонація);*
- *грамотно й переконливо аргументувати власну позицію;*
- *брати участь у дискусії, дебатах, публічному діалозі;*
- *дотримуватися мовних і етичних норм у публічному виступі.*

- *підтримувати комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації;*
- *екстраполювати основні закони риторики на практику своєї професії;*
- *правильно застосовувати риторичні методи аргументування.*

За деякими освітньо-професійними програмами навчальна дисципліна разом з іншими освітніми компонентами дозволяє досягати визначених цими освітньо-професійними програмами спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, залежно від спеціальності, галузі знань та специфіки кожної такої освітньо-професійної програми.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Академічна та публічна комунікація українською мовою» доповнює фахові навчальні дисципліни при підготовці здобувачів освітнього ступеня бакалавра в якості теоретико-методологічної бази. Навчальна дисципліна «Академічна та публічна комунікація українською мовою» взаємопов'язана з дисциплінами гуманітарного спрямування, які є обов'язковими освітніми компонентами освітніх програм.

Знання та вміння, отримані під час вивчення навчальної дисципліни, використовуються в подальшому при вивченні багатьох наступних дисциплін професійної підготовки студентів.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2 навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Академічне спілкування українською мовою», та навчального модуля № 2 «Публічне спілкування українською мовою», які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення двох модульних контрольних робіт та аналіз результатів їх виконання.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»	Шифр документа	КАІ РП 12.01.01 –01–2025 РП 12.14.01 –01–2025
		Стор. 8 із 22	

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Академічне спілкування українською мовою»

Інтегровані вимоги модуля №1:

- вміти правильно користуватися українською мовою в писемній і усній професійній комунікації;
- опанувати академічне мовлення;
- знати етикет наукового і ділового спілкування;
- володіти основами академічної культури;
- добросовісно створювати академічні тексти різних жанрів

Тема 1. Що таке академічна комунікація і чому вона важлива.

Чому українська мова – головна в науці та освіті. Як закон захищає українську мову в університетах. Що таке академічне мовлення простими словами. Які є “правила гри” в науковому письмі.

Тема 2. Академічна культура та чесність: гра за правилами.

Що таке академічна добросовісність – не тільки “не списуй”. Які закони регулюють “чесність” у навчанні. Що таке плагіат, самоцититування і як не “нарватись”. Як працюють антиплагіатні системи. Чи можна використовувати ШІ (чат-боти, перекладачі) і як це впливає на чесність.

Тема 3. Як писати науково: текст із головою.

Який він – “науковий стиль” (які слова, як будувати речення). Чим есе відрізняється від курсової чи диплому. З чого складається академічний текст: вступ, суть, висновки – просто й без зайвого. Як правильно посилатися на джерела: найпоширеніші стилі (ДСТУ, APA, MLA).

Тема 4. Як працює наукова мова.

Що таке термін і чому він важливий. Як з’являються нові наукові слова і хто це контролює. Як “стиснути” науковий текст, не втративши сенс

(компресія). Тези, анотація, конспект, реферат – у чому відмінність і навіщо це знати.

Тема 5. Як писати ділові тексти українською – просто і правильно.

Які бувають ділові документи і коли їх використовують. Як скласти резюме та мотиваційний лист, щоб тебе помітили. Діловий етикет у листах і повідомленнях: як написати ввічливо, чітко й по суті. Як оформлювати заяви й автобіографії: що, де, коли і як писати, щоб було правильно.

Модуль № 2 «Публічне спілкування українською мовою»

Інтегровані вимоги модуля №2:

- вміти правильно користуватися українською мовою в публічній комунікації;
- знати етикет публічного і ділового спілкування;
- вміти виступати на публіку;
- опанувати техніку створення текстів, які працюють: рекламують, залучають

Тема 1. Роль публічної комунікації в суспільному процесі, та професійній діяльності.

Цілі й завдання публічного мовлення. Якісні та кількісні параметри публічного мовлення. Типи сучасного публічного мовлення: суспільно-політичне, академічне, церковне, урочисте. Особливості українських словесних формул ввічливості та загальні вимоги до усного спілкування.

Тема 2. Нормативність як центральна комунікативна ознака українського усного мовлення.

Система норм української літературної мови. Опрацювання фонетичних, орфоепічних, акцентуаційних норм.

Комплекс комунікативних якостей мовлення у структурі позитивного вербального іміджу студента: точність, образність, багатство, експресивність та ін. Типові помилки в усній публічній комунікації. Робота над власним іміджем промовця.

Тема 3. Загальна характеристика елементів техніки мовлення.

	<p>Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>КАІ РП 12.01.01 –01–2025 РП 12.14.01 –01–2025 Стор. 10 із 18</p>
---	---	---------------------------	---

Володіння голосом; інтонування; управління аудиторією. Дикція, орфоепія. Причини порушення орфоепічних норм у мовленні. Наголос. Типи наголосу. Артикуляційна гімнастика. Дихальні вправи, постановка голосу, інтонаційні практики.

Тема 4. Загальні правила підготовки промов різних видів.

Види промов. Робота над вибором теми промови. Структура риторичного виступу: тези, аргументи, приклади. Добір матеріалу і його опрацювання. Особливості підготовки до виголошення промови. Культура сприйняття публічного виступу.

Тема 5. Полеміка у публічній комунікації із застосуванням традиційних і нових медіатехнологій.

Дискусія, полеміка, диспут як різновид суперечки. Суть та правила та форми організації дискусії. Виконання ролей у дискусії. Аргументація та переконання. Інтерактивна взаємодія громадян за допомогою Інтернету.

Тема 6. Використання невербальних засобів комунікації.

Невербальні (позамовні) засоби ділового спілкування. Оптико-кінетичні комунікації: Жестикуляція, міміка, пантоміміка; Фонаційні та графічні засоби невербальної комунікації; Ситуативні змінні невербальної комунікації; Проксеміка.

Тема 7. Форми колективного обговорення професійних проблем.

Мистецтво перемовин. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада. Дискусія. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».

Тема 8. Мистецтво презентації.

Презентація як різновид публічного мовлення. Типи (види) презентацій. Способи створення та побудови мультипрезентацій (текстовий матеріал: теза, аргументи, слайди, фото). Мовленнєві, стилістичні й комунікативні принципи презентацій. Техніка проведення презентацій. Імідж презентатора. Аналіз власних та чужих сценаріїв риторичної поведінки під час усної презентації.

 КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ	Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»	Шифр документа	КАІ РП 12.01.01 –01–2025 РП 12.14.01 –01–2025
		Стор. 11 із 18	

2.3. Тематичний план.

2	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма здобуття освіти				Заочна форма здобуття освіти				
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак	СРС	
1	2	3	4	5	6					
Модуль №1 «Академічне спілкування українською мовою»										
1.1	Що таке академічна комунікація і чому вона важлива	1 (2) семестр								
		10		6	4	11		1	10	
1.2	Академічна культура та чесність: гра за правилами	12		8	4	11		1	10	
1.3	Як писати науково: текст із головою	12		8	4	11		1	10	
1.4	Як працює наукова мова	10		6	4	14		2	12	
1.5	Як писати ділові тексти українською – просто і правильно	10		6	4	11		1	10	
1.6	Модульна контрольна №1	2		1	1					
1.7	Контрольна (домашня) робота (ЗФН) № 1					8			8	
1.8	Усього за модулем № 1	56		35	21	66		6	60	
Модуль №2 «Публічне спілкування українською мовою»										
2.1	Роль публічної комунікації в суспільному процесі, та професійній діяльності.	6		4	2	2			2	
2.2	Нормативність як центральна комунікативна ознака українського усного мовлення	4		2	2	3		1	2	
2.3	Загальна характеристика елементів техніки мовлення	4		2	2	3		1	2	
2.4	Загальні правила підготовки промов різних видів	4		2	2					
2.5	Полеміка у публічній комунікації із застосуванням традиційних і нових медіатехнологій	4		2	2					
2.6	Використання невербальних засобів комунікації	4		2	2					
2.7	Форми колективного обговорення професійних проблем	3		2	1					
2.8	Мистецтво презентації	3		2	1	3		1	2	
2.9	Модульна контрольна робота № 2	2	-	1	1					
2.10	Контрольна (домашня) робота (ЗФН) 2					8			8	
2.11	Залік					5		1	4	
2.12	Усього за модулем №2	34	-	19	15	24		4	20	
Усього за навчальною дисципліною		90	-	54	36	90		10	80	

	<p>Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>KAI РП 12.01.01 –01–2025 РП 12.14.01 –01–2025 Стор. 12-18</p>
--	---	---------------------------	--

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Для студентів ЗФН – завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Наприклад, номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі трьох останніх цифр індивідуального навчального плану студента.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- інтерактивні вправи;
- рольові ігри, тренінги;
- групові дискусії та дебати;
- робота з відео/аудіо виступами;
- взаємоаналіз і самоаналіз.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, на практичних заняттях, самостійному опрацюванні тем, роботі з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Васильченко В. М. Девіації у мовленні тележурналістів. Modern international relations: topical problems of theory and practice: collective monograph / Faculty of International Relations of the National Aviation University; under general editorship of W. Welskopa, Y.O.Voloshin – Lodz: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, 2021. P. 273–279.

3.2.2. Васильченко В. М. Девіації у мовленні футбольних коментаторів. Матеріали XV міжнародної науково-технічної конференції «АВІА-2021». К.: НАУ, 2021. С. 26.30– 26.34.

3.2.3. Васильченко В. М. Мовні девіації в рекламних повідомленнях. Актуальні питання реклами та зв'язків з громадськістю:

	<p>Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>КАІ РП 12.01.01 –01–2025 РП 12.14.01 –01–2025 Стор. 13 із 18</p>
---	---	---------------------------	---

комунікативноінноваційні підходи Частина 1: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції [відповідальний редактор А. А. Іващук, відповідальний секретар М. Г. Лашкіна]. К.: НАУ, Факультет міжнародних відносин, 2021. С. 19–26.

3.2.4. Васиньова Н. С., Кравченко О. І. Публічна комунікація і ділова мова в публічному управлінні. Старобільськ: ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2020. 79 с.

3.2.5. Ділова українська мова: методичні рекомендації до самостійної роботи / автори: Т.М. Дячук, Н.О. Сенчило-Татліліюглу, С.В. Литвинська, Л.А. Добровольська. К.: НАУ, 2021. 48 с.

3.2.6. Звєгинцова М. Копірайтинг та особливості його викладання майбутнім фахівцям у галузі соціальних комунікацій. Вісник Книжкової палати: Науково-практичний журнал. 2019. № 9. С. 20-24.

3.2.7. Костюченко І. Копірайтинг в алгоритмах. Київ: ІРІО, 2021. 128 с.

3.2.8. Литвинська С.В., Сібрук А.В., Онуфрійчук Г.І., Стецик Х.М. Ділова українська мова: навчальний посібник. Київ: НАУ, 2021. 124 с.

3.2.9. Правопис 2019 року. Український правопис / Затверджено Українською національною комісією з питань правопису. Режим доступу: [http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20\(2019\).pdf](http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20(2019).pdf)

3.2.10 Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ: Алерта, 2023. 536 с.

Допоміжна література

3.2.11. ДСТУ 4163:2020 «Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів». Чинний від 01.09.2021. URL: <https://zakon.help/article/nacionalnii-standart-dstu-41632020-derzhavna?menu=82>

3.2.12. Бабакова О.В. Нові тенденції розвитку української мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Мелітополь, 2018. 96 с.

3.2.13. Блинова Н. М. Копірайтинг як діяльність зі створення онлайнового контенту. Communications and communicative technologies. 2018. Вип. 18. С. 13-21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/cctech_2018_18_4

3.2.14. Блинова Н. М., Полішко Н. Є., Михайлова А. А. Іміджевий копірайтинг: жанри і способи створення іміджевих текстів. Communications and communicative technologies. 2020. Вип. 20. С. 100-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/cctech_2020_20_17.

3.2.15. Ділова українська мова: практикум / уклад.: С.В. Литвинська, Т.М. Дячук, Х.М. Стецик, Г.І. Онуфрійчук, Л.А. Добровольська. Київ: НАУ, 2022. 83 с.

3.2.16. Дячук Т.М., Сенчило-Татліліоглу Н.О., Литвинська С.В. Структурні типи авіаційних термінів. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Вип. 36, 2021. С. 67-90.

3.2.17. Ковачов С., Сичікова Я. Поговори зі мною: діалог зі штучним інтелектом про використання його в навчанні та наукових дослідженнях : веб-сайт. URL: <file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/Talk%20to%20me.pdf> (дата звернення: 07.10.2023).

3.2.18. Колоїз Ж. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг, 2019. 178 с.

3.2.19. Литвинська С.В., Сібрुक А.В., Стецик Х.М. Порухення мовних норм у термінологічних стандартах (на прикладі ДСТУ 3294-95 "Маркетинг. Терміни та визначення основних понять"). Мова: класичне – модерне – постмодерне. 2021. Випуск 7. С. 92-107.

3.2.20. Литвинська С.В., Сібрुक А.В. До питання про норми написання назв виробничих марок і технічних виробів українською мовою. Світові виміри освітніх тенденцій : збірник наукових праць / за заг. ред. Г.В. Межжеріної, О.Ю. Корчук ; Навчально-науковий інститут міжнародного співробітництва та освіти. Національний авіаційний університет. Київ, 2022. С. 41-43.

3.2.21. Литвинська С.В., Стецик Х.М. Попомилки в термінологічних стандартах (на прикладі ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять»). Термінологічний вісник. 2021. Вип.6. С.68-76.

3.2.22. Мунтян О. О. Риторика ділового спілкування. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2023. Вип. 66, Т. 2. С. 151-154.

3.2.23. Публічна комунікація: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 052 «Політологія» й слухачів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / авт. кол. : В. І. Шарий, О. В. Черевко, Л. Я. Самойленко, А. О. Овчаренко, О. О. Дем'яненко, Б. М. Калініченко, В. В. Батушан, Н. О. Кравцова; за заг. ред. д. держ. упр. В. І. Шарого. Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А., 2020. 330 с.

3.2.24. Публічні комунікації : метод. вказівки та завдання для здобувачів першого (бакалавр.) рівня спец. С7 Журналістика: Реклама та зв'язки з громадськістю / уклад. В. Б. Мусій. Одеса : Назарчук С. Л., 2025. 44 с.

3.2.25. Публічна комунікація [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня «магістр» зі

спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування усіх форм навчання / упоряд.: Р.В. Манн, О.В. Захарова, О.О. Скорик, М.Ю. Слинько ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2022. 112 с. – режим доступу: <https://elib.chdtu.edu.ua/e-books/4939>

3.2.26. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю. Київ: Києво-Могилянська академія, 2016. 628 с.

3.2.27. Усна і письмова комунікація та академічна риторика : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти / Н. С. Безгодова, М. О. Волошинова, І. О. Ніколаєнко. Старобільськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2021. 163 с.

3.2.28 Усна й письмова комунікація та риторика в професійній діяльності вчителя: навч. посіб. / уклад. : Н. С. Безгодова, Л. Л. Колесникова. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава, 2023. 214 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

3.3.2. <http://www.rozum.org.ua/>

3.3.3. <https://language-policy.info/>

3.3.4. Інтернет-журналістика як нова форма універсального мультимедіа. Режим доступу: <https://mku.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Zbirnyk-tez-2019-2020.-Internet-zhurnalistyka.pdf>

3.3.5. Копірайтінг. Написання статей. Режим доступу: <https://leosvit.com/srv/web/copyrighting-napysannya-stattej>

3.3.6. П'ять промов, які змінили Україну. Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/articles/2016/04/8/7104810/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.2

Таблиця 4.2 (для дисциплін де передбачено диференційований залік)

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
1 (2) семестр		
Модуль № 1 «Академічне спілкування українською мовою»		
Види навчальної роботи	Бали	
Виступ на практичному занятті на задану тему	10бх2=20	10
Розв'язання завдань та проблемних ситуацій	5бх6=30	10
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>30 балів</i>	
Виконання модульної контрольної роботи №1	10 балів	
Контрольна (домашня) робота ЗФН 1		20
Усього за модулем №1	60	40
Модуль № 2 «Публічне спілкування українською мовою»		
Види навчальної роботи	Бали	
Виступ на практичному занятті на задану тему	10бх2=20	10
Розв'язання завдань та проблемних ситуацій	5бх2=10	10
<i>Для допуску до виконання контрольної оцінювання студент має набрати не менше</i>	<i>20 балів</i>	
Модульна контрольна № 2	10 балів	
Контрольна (домашня) робота ЗФН 2		10
Усього за модулем №2	40	30
Залік		30
Усього за модулями №1, №2		100
Усього за дисципліною		100

	<p>Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>КАІ РП 12.01.01 –01– 2025 РП 12.14.01 –01– 2025 Стор. 17 із 18</p>
---	---	---------------------------	---

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачем вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

 КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ	Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна та публічна комунікація українською мовою»	Шифр документа	КАІ РП 12.01.01 –01– 2025 РП 12.14.01 –01– 2025
		Стор. 18 із 22	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

**Силабус навчальної дисципліни
Академічна та публічна комунікація українською мовою**

Рівень вищої	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна загальноуніверситетського компонента
Семестр	Весняний, осінній
Обсяг дисципліни, кредити	3 кредити (90 годин)
Мова	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом вивчення дисципліни є норми української мови в академічній і публічній комунікації, правила мовної організації академічних текстів різних жанрів, публічна презентація результатів професійної діяльності. Відповідно, цілями курсу є формування: 1) знань про правила мовного спілкування та основи ораторського мистецтва; 2) знань про норми сучасної української літературної мови, умінь і навичок оптимального використання цих знань у професійному спілкуванні, у публічному мовленні; спроможності до рефлексії, розвинутого "чуття мови"; 3) умінь і навичок правильної побудови зв'язних текстів, зумовлених потребами професійної комунікації; 4) умінь коректно користуватися якісними інформаційно-довідковими джерелами для українськомовного самонавчання і самовдосконалення, а також у науково-дослідницькій та подальшій професійній діяльності.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою дисципліни "Академічна та публічна комунікація українською мовою" є формування в здобувачів освітнього ступеню бакалавра професійної комунікативної компетентності, розвиток умінь створювати академічні тексти відповідно до норм української літературної мови та презентувати результати професійної діяльності в усній і письмовій формах
Чому можна навчитися (результати навчання)	Результатами вивчення дисципліни є здатність вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми вищої освіти, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня, брати участь у міжнародних проєктах; здатність вільно спілкуватися українською мовою з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, публічної комунікації з вітчизняними колегами

<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово ➤ Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів) ➤ Набуття навичок міжособистісної та міжкультурної взаємодії ➤ Оволодіння лексичними, орфоепічними, орфографічними, граматичними і стилістичними нормами сучасної ділової української мови ➤ Засвоєння правил нового правопису української мови ➤ Формування навичок правильного оформлення ділових паперових та електронних документів
<p>Навчальна логістика</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи академічної комунікації <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Українська мова як мова академічної комунікації в Україні 1.2. Мовна політика, закони і права. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» 1.3. Поняття академічного мовлення 1.4. Норми та стандарти академічного письма 2. Академічна культура та академічна доброчесність в освітньому, науковому та публічному середовищі <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Поняття академічної доброчесності й академічної культури 2.2. Нормативно-правова база в Україні та світі 2.3. Основні види порушень академічної доброчесності 2.4. Різновиди плагіату та способи його уникнення 2.5. Інструменти та процедури перевірки академічних текстів на унікальність 2.6. Штучний інтелект і академічна доброчесність 3. Академічне письмо та культура оформлення текстів <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Сильові та граматичні особливості наукового тексту 3.2. Різновиди і жанри академічних текстів (наукове есе, тези, курсова робота, кваліфікаційна робота) 3.3. Структура академічного тексту 3.4. Правила цитування та оформлення джерел (ДСТУ, APA, MLA тощо) 4. Професійна термінологія як основа академічної та професійної комунікації. Компресія наукового тексту <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Термін як основна лексична одиниця наукового стилю 4.2. Нормування та стандартизація термінології. Способи поповнення термінологічної лексики 4.3. Терміни і професіоналізми в мовленні фахівців різних галузей 4.4. Поняття “компресія”. Різновиди мовної компресії в науковому тексті 4.5. Тези, конспект, реферат, анотація наукового джерела: види, функції, структура 5. Писемна ділова комунікація українською мовою <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Жанри офіційно-ділового стилю 5.2. Створення резюме (CV) та мотиваційного листа 5.3. Етикет ділового листування 5.4. Оформлення кадрово-контрактної документації (заяви, автобіографії) 6. Ораторське мистецтво та публічний виступ <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Основи риторики та публічного мовлення 6.2. Вербальні та невербальні засоби комунікації 6.3. Структура та логіка публічного виступу 6.4. Робота з аудиторією та подолання страху публічного виступу 7. Дискусія та аргументація <ol style="list-style-type: none"> 7.1. Принципи конструктивної дискусії 7.2. Техніки аргументації та спростування

	<p>7.3. Маніпуляції у комунікації та способи їх нейтралізації</p> <p>7.4. Основи дебатної культури</p> <p>7.5. Особливості ведення ділових переговорів</p> <p>7.6. Співбесіда з роботодавцем: виклики та перспективи</p> <p>8. Медійна та цифрова комунікація</p> <p>8.1. Особливості мовлення в медіа та соцмережах</p> <p>8.2. Комунікаційні стратегії в цифровому середовищі</p> <p>8.3. Формування публічного іміджу через комунікацію</p> <p>8.4. Критичне мислення та аналіз інформації</p> <p>9. Міжкультурна публічна комунікація</p> <p>9.1. Поняття міжкультурної комунікації. Концепція ділових культур у міжнародних комунікаціях.</p> <p>9.2. Рівні міжкультурної комунікації. Стили міжкультурної комунікації. Комунікативний міжкультурний розрив.</p> <p>9.3. Сучасні підходи до вивчення кроскультурної комунікації. Форми міжкультурної комунікації</p> <p>Види занять: лекції, практичні</p> <p>Методи навчання: дискусія, круглий стіл, гейміфікація, коучинг, скрайбінг. Форми навчання: очна, дистанційна</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Базові знання з дисципліни «Українська мова»</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Знання з курсу можуть бути використані під час усної та писемної професійної комунікації</p>
<p>Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НТБ НАУ</p>	<p>Sibruk , A. V., Lytvynska, S. V., Koshetar, U. P., Senchylo-Tatlilioglu, N. O., Stetsyk, C. M., Diachuk, T. M., & Sibruk, V. L. Ukrainian education system: war challenges. <i>Multidisciplinary Science Journal</i>, 5, 2023. ss0502. https://doi.org/10.31893/multiscience.2023ss0502 (видання індексовано в наукометричній базі «Scopus»)</p> <p>Sibruk, A.V., Lytvynska, S.V., Koshetar, U.P., Senchylo-Tatlilioglu, N.O. and Tatlilioglu, K. Stylistic figures as a factor in the formation of communicative intention in scientific linguistic texts. <i>ACNS Conference Series: Social Sciences and Humanities</i>, 3, 2023. P. 02005. Available from: https://doi.org/10.55056/cs-ssh/3/02005</p> <p>Ділова українська мова: практикум / уклад.: С.В. Литвинська, Т.М. Дячук, Х.М. Стецик, Г.І. Онуфрійчук, Л.А. Добровольська. Київ: НАУ, 2022. 83 с.</p> <p>Ділова українська мова: навч. посіб. / С. В. Литвинська, А. В. Сібрук, Г. І. Онуфрійчук, Х. М. Стецик. К.: НАУ, 2021. 124 с.</p> <p>Наукові комунікації у фаховій діяльності: навч. посіб. / Литвинська С.В., Добровольська Л.А., Дячук Т.М., Кошетар У.П., Онуфрійчук Г.І., Приходько О.Ю., Сенчило-Татліліоглу Н.О., Сібрук А.В., Стецик Х.М. Київ: НАУ, 2024. 136 с.</p> <p>Sibruk A., Stetsyk Ch., Dobrovolska L. Modern Ukrainian scientific discourse: problems and prospects. The 4th International scientific and practical conference “Science and technology: challenges, prospects and innovations” (November 28-30, 2024) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2024. 591-596 p.</p> <p>Приходько О., Литвинська С. Методологічні аспекти викладання навчальної дисципліни «Наукові комунікації у фаховій діяльності» для майбутніх фахівців. <i>Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. праць</i>. Київ : НАУ, 2023. № 22. С. 51 – 60. URL: https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/17604</p>

Локація та матеріально-технічне забезпечення	Формат проведення занять із дисципліни – змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Google Classroom), дистанційний – для заочної форми навчання. Для денної форми навчання – поєднання очного та дистанційного форматів викладання. Проектор				
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік				
Кафедра	Кафедра української мови, історії та інформаційної діяльності				
Факультет	Факультет психології, комунікацій та перекладу				
Гостьовий лектор	 Семеног Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка				
Викладачі	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td data-bbox="517 913 871 1395" style="text-align: center;"> </td> <td data-bbox="871 913 1477 1395"> <p>ПІБ викладача: Сібрук Анастасія Володимирівна Посада: в.о. завідувача кафедри Науковий ступінь: к.філол.н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: https://scholar.google.com/citations?user=Mly1B-wAAAAJ&hl=uk&oi=ao Тел.: 4067714 E-mail: anastasiia.sibruk@npp.kai.edu.ua Робоче місце: 1.451</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="517 1429 871 1944" style="text-align: center;"> </td> <td data-bbox="871 1429 1477 1944"> <p>ПІБ викладача: Дубик Христина Миколаївна Посада: доцент Науковий ступінь: к.філол.н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: https://scholar.google.com/citations?user=Utg-NIYAAAAJ&hl=uk&oi=ao Тел.: 4067714 E-mail: khrystyna.stetsyk@npp.kai.edu.ua Робоче місце: 1.452</p> </td> </tr> </table>		<p>ПІБ викладача: Сібрук Анастасія Володимирівна Посада: в.о. завідувача кафедри Науковий ступінь: к.філол.н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: https://scholar.google.com/citations?user=Mly1B-wAAAAJ&hl=uk&oi=ao Тел.: 4067714 E-mail: anastasiia.sibruk@npp.kai.edu.ua Робоче місце: 1.451</p>		<p>ПІБ викладача: Дубик Христина Миколаївна Посада: доцент Науковий ступінь: к.філол.н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: https://scholar.google.com/citations?user=Utg-NIYAAAAJ&hl=uk&oi=ao Тел.: 4067714 E-mail: khrystyna.stetsyk@npp.kai.edu.ua Робоче місце: 1.452</p>
	<p>ПІБ викладача: Сібрук Анастасія Володимирівна Посада: в.о. завідувача кафедри Науковий ступінь: к.філол.н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: https://scholar.google.com/citations?user=Mly1B-wAAAAJ&hl=uk&oi=ao Тел.: 4067714 E-mail: anastasiia.sibruk@npp.kai.edu.ua Робоче місце: 1.451</p>				
	<p>ПІБ викладача: Дубик Христина Миколаївна Посада: доцент Науковий ступінь: к.філол.н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: https://scholar.google.com/citations?user=Utg-NIYAAAAJ&hl=uk&oi=ao Тел.: 4067714 E-mail: khrystyna.stetsyk@npp.kai.edu.ua Робоче місце: 1.452</p>				

ПІБ викладача: Приходько
Оксана Юріївна
Посада: доцент
Науковий ступінь: к. пед. н.
Вчене звання: доцент
Профайл викладача:
[https://scholar.google.com.ua/citations?hl=r
u&user=OdUJp6QAAAAJ](https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=OdUJp6QAAAAJ)
Тел.: 4067714
E-mail:
oksana.prykhodko@npp.kai.edu.ua
Робоче місце: 1.452

ПІБ викладача: Черіпко Сергій Іванович
Посада: доцент
Науковий ступінь: к. філол. н.
Профайл викладача:
[https://scholar.google.com/citations?user=Gvtqu
hUAAAAJ&hl=uk](https://scholar.google.com/citations?user=GvtqhUAAAAJ&hl=uk)
Тел.: 4067714
E-mail:
serhii.cheripko@npp.kai.edu.ua
Робоче місце: 1.452

ПІБ викладача: Ковалюк Ольга
Костянтинівна
Посада: заступник директора
Науковий ступінь: к. філол. н.
Вчене звання: доцент
Профайл викладача:
[https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-
4251-3432](https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-4251-3432)
Тел.: 406-71-82
E-mail: olha.kovaliuk@npp.kai.edu.ua
Робоче місце: 1.306

